

BỘ CÔNG THƯƠNG CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 11 79 3 /BCT-KH
V/v trả lời chất vấn của
Đại biểu Quốc hội Trương
Trọng Nghĩa

Hà Nội, ngày 06 tháng 12 năm 2012

Kính gửi:

- Đại biểu Trương Trọng Nghĩa;
- Đoàn Đại biểu Quốc hội thành phố Hồ Chí Minh;
- Trưởng đoàn Đại biểu Quốc hội thành phố Hồ Chí Minh.

Văn phòng Chính phủ nhận được chất vấn của Đại biểu gửi tới theo Văn bản số 177/SYCV-KH4 ngày 12 tháng 11 năm 2012 của Vụ Công tác đại biểu-Văn phòng Quốc hội với nội dung như sau:

I. Về nhá máy điện hạt nhân:

* Về vấn đề an toàn:

1. *Cựu Thủ tướng Nhật Naoto Kan khẳng định trước Quốc hội Nhật Bản ngày 28 tháng 5 năm 2012: "Không thể đảm bảo an toàn đến mức đủ để tránh được nguy cơ sụp đổ dân tộc. Tai họa đã trải qua làm tôi tin rằng con đường tốt nhất để làm cho các nhà máy điện hạt nhân trở nên an toàn là KHÔNG DỰA VÀO CHÚNG, MÀ CẦN PHẢI LOẠI BỎ CHÚNG ĐI".*

2. *Chính phủ Nhật quyết định loại bỏ điện hạt nhân vào năm 2030. Chính phủ Đức đóng cửa ngay 8 nhà máy điện hạt nhân và rút hoàn toàn khỏi điện hạt nhân vào năm 2022.*

Trước diễn biến mới này, Thủ tướng có cho rằng ta không nên đi vào vết xe mà các quốc gia phát triển, công nghệ cao đã từ bỏ???

* Về tính kinh tế:

Nghị quyết 41 của Quốc hội quyết định tổng mức đầu tư cho 2 nhà máy Ninh Thuận 1, Ninh Thuận 2 là 200.000 tỷ, tức khoảng 10 tỷ USD vào năm 2009. Một số chuyên gia cho rằng, hiện nay giá có thể là 20 – 25 tỷ, chưa kể nhiều chi phí như xử lý chất thải, tiêu hủy khi hết hạn, bảo hiểm v.v... Nước ta lại phải mua và thuê gần như toàn bộ các khâu và phải vay tiền, tất cả đều phụ thuộc nước ngoài. Một số chuyên gia cho rằng, tính đủ mọi yếu tố thì điện hạt nhân vừa đắt, vừa không an toàn.

Xin cho biết Chính phủ đã tính đủ các chi phí kể trên và hiệu quả kinh tế, tính đến thời điểm hiện nay (khả năng vay, trả nợ của ta; giá tăng) thì có còn phù hợp với khi Quốc hội ban hành Nghị quyết 41?

Thừa ủy quyền của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Công Thương xin được trả lời Đại biểu như sau:

1. Về vấn đề an toàn nhà máy điện hạt nhân:

Sau sự cố Fukushima tại Nhật Bản, một số nước phát triển có chủ trương xem xét lại việc sử dụng điện hạt nhân. Động thái này chủ yếu là rà soát tính an toàn tại các cơ sở điện hạt nhân đang vận hành, dừng các cơ sở không đảm bảo an toàn hoặc đã gần hết thời gian vận hành theo thiết kế, hạn chế hoặc ngừng xây mới các nhà máy điện hạt nhân. Tại các nước này đều có nền kinh tế rất phát triển, nhu cầu sử dụng điện hàng năm thường rất ổn định, hoặc nếu có tăng thì tỉ lệ rất thấp (chỉ khoảng 1%), sự thiếu hụt này có thể được bù đắp từ nguồn năng lượng tái tạo với chi phí cao. Nhu cầu sử dụng điện của Việt Nam tăng hàng năm trung bình từ 14-15%, trong bối cảnh các nguồn nhiên liệu hóa thạch đang dần cạn kiệt, và mặt khác, sản xuất điện từ các nguồn nhiên liệu này cũng gây tác động xấu đến môi trường. Vì vậy, giải pháp xây dựng các nhà máy điện hạt nhân của Việt Nam là phù hợp và cần thiết.

Để đảm bảo xây dựng được dự án điện hạt nhân của Việt Nam đạt hiệu quả kinh tế và an toàn nhất, ngay từ khi lập Báo cáo đầu tư theo chỉ đạo của Chính phủ, Bộ Công Thương đã chỉ đạo Tập đoàn Điện lực Việt Nam và các đơn vị tư vấn tập trung nghiên cứu, trình Quốc hội xin chủ trương đầu tư với công nghệ tiên tiến và đảm bảo an toàn cao nhất. Nghị quyết của Quốc hội số 41/2009/QH12 về chủ trương đầu tư dự án điện hạt nhân đã chỉ rõ: Sử dụng công nghệ lò nước nhẹ cải tiến, thế hệ lò hiện đại nhất, đã được kiểm chứng, bảo đảm tuyệt đối an toàn và hiệu quả kinh tế tại thời điểm lập Dự án đầu tư. Đức và Nhật là một trong số ít các quốc gia cân nhắc việc loại bỏ điện hạt nhân, trong khi số lượng các quốc gia tiếp tục theo đuổi chương trình phát triển điện hạt nhân lớn hơn rất nhiều, kể cả các nước phát triển như Nga, Mỹ, Trung Quốc..., điều đó chứng tỏ điện hạt nhân vẫn thu hút được sự quan tâm. Vấn đề là làm thế nào để xây dựng được nhà máy điện hạt nhân an toàn, hiệu quả như các tiêu chí Quốc hội đã đề ra.

Sau sự cố Fukushima, Chính phủ đã chỉ đạo rà soát lại các biện pháp để tăng cường độ an toàn của nhà máy điện hạt nhân Ninh Thuận từ khâu lập dự án, thiết kế và xây dựng các tổ máy điện hạt nhân đảm bảo an toàn cao nhất đối với ảnh hưởng động đất và sóng thần cho Việt Nam. Nhằm mục đích có được một thiết kế tốt nhất, an toàn nhất cho Dự án điện hạt nhân Ninh Thuận, ngay từ đầu, Chính phủ đã chỉ đạo các Bộ, ngành, chủ đầu tư tiến hành các nghiên cứu và tổ chức các hội thảo quốc tế cùng các chuyên gia nước ngoài để học tập, rút kinh nghiệm. Cơ quan pháp quy về an toàn hạt nhân đang nghiên cứu xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật hướng dẫn an toàn cho việc phê duyệt địa điểm xây dựng nhà máy điện hạt nhân có tính tới những kinh nghiệm rút ra từ bài học Fukushima. Chủ đầu tư đã yêu cầu các tu vấn nước ngoài rút kinh nghiệm từ sự cố Fukushima đưa ra các giải pháp và thực hiện khảo sát khí tượng, hải văn, địa chấn, địa chất thật nghiêm túc trong quá trình lập Dự án đầu tư (Báo cáo nghiên cứu khả thi) và Hồ sơ phê duyệt địa điểm. Nhà thầu tư vấn E4 - KIEP - EPT (Nga-Ukraine) và JAPC (Nhật Bản) lập Hồ sơ phê duyệt địa điểm và Dự án đầu tư Nhà máy điện hạt nhân Ninh Thuận 1&2 đã xem xét, lựa chọn vị trí đặt nhà máy và lùi sâu trong đất liền khoảng 300 m và chọn cao độ an toàn để đảm bảo tốt hơn khả năng chống nguy cơ sóng thần cho nhà máy điện hạt nhân, nếu xảy

ra. Cho đến nay, các kết quả khảo sát địa điểm đặt các Nhà máy điện hạt nhân Ninh Thuận do các tư vấn nước ngoài tiến hành đã cho thấy các địa điểm này đảm bảo các tiêu chí an toàn động đất, phù hợp các quy định của Việt Nam và hướng dẫn của Tổ chức Năng lượng nguyên tử quốc tế (IAEA).

2. Về tính kinh tế

Điện hạt nhân tuy có suất đầu tư ban đầu lớn, song nếu xét về các tiêu chí kinh tế – kỹ thuật – môi trường khác như hệ số khả dụng cao (các nhà máy điện hạt nhân hiện nay được thiết kế với tuổi thọ vận hành 60 năm, chu kỳ vận hành luôn đảm bảo phụ tải định mức thiết kế và kéo dài liên tục khoảng 13 tháng mới phải dừng để kiểm tra, đảm bảo phát phụ tải nền ổn định cho biểu đồ phụ tải của một quốc gia với chi phí nhiên liệu thấp, không phát thải SOx, NOx ...ra môi trường...) thì điện hạt nhân (đã tính cả chi phí tháo dỡ nhà máy khi hết thời gian vận hành trong tổng vốn đầu tư) vẫn có hiệu quả về kinh tế nói riêng và hiệu quả tổng hợp nói chung cao so với các hình thức sản xuất thủy điện hay nhiệt điện thông thường. Mặt khác, đánh giá hiệu quả một dự án điện hạt nhân không chỉ nhìn nhận giá điện năng sản xuất mà cần đánh giá vai trò của nó trong việc thúc đẩy, hỗ trợ, nâng tầm cả một nền khoa học, công nghệ quốc gia và nhiều ngành công nghiệp hỗ trợ. Do vậy, việc đưa ra lộ trình phát triển điện hạt nhân là rất cần thiết.

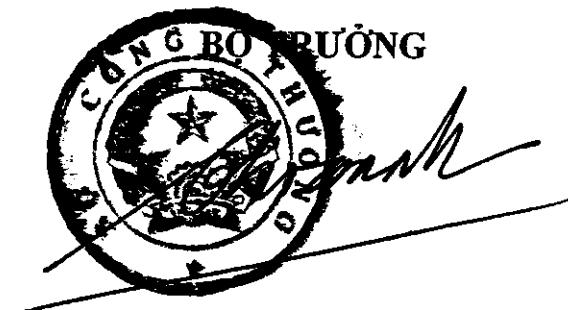
Chính phủ đã tập trung chỉ đạo các Bộ, ngành xây dựng các chương trình phát triển nguồn nhân lực phục vụ chương trình phát triển điện hạt nhân bao gồm các chương trình đào tạo dài hạn và ngắn hạn, đào tạo trong nước và nước ngoài, tranh thủ sự giúp đỡ của các tổ chức quốc tế và các quốc gia có nền khoa học, công nghệ điện hạt nhân phát triển...đảm bảo nguồn nhân lực phục vụ dự án và từng bước nội địa hóa công nghệ điện hạt nhân tại Việt Nam.

Tại thời điểm Quốc hội phê duyệt chủ trương đầu tư (2009), tổng mức đầu tư của Dự án điện hạt nhân Ninh Thuận dự kiến khoảng 10 tỷ USD. Sau sự cố Fukushima, một số biện pháp được tính toán để tăng cường đảm bảo an toàn chắc chắn sẽ làm chi phí đầu tư tăng thêm. Tuy nhiên, trong khi quá trình lập Dự án đầu tư chưa hoàn thành thì chưa đánh giá chính xác được hiệu quả kinh tế của Dự án. Sau khi hoàn thành Dự án đầu tư, Chính phủ sẽ giao Hội đồng thẩm định nhà nước thẩm định Dự án đầu tư và báo cáo Quốc hội.

Bộ Công Thương xin cảm ơn Đại biểu và Đoàn Đại biểu Quốc hội thành phố Hồ Chí Minh đã quan tâm đến vấn đề trên./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ (để b/c);
- Các Phó Thủ tướng Chính phủ (để b/c);
- Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội;
- Bộ trưởng, Chủ nhiệm VPCP;
- Vụ Công tác đại biểu-Văn phòng Quốc hội;
- Lãnh đạo Bộ;
- Tổng cục Năng lượng, EVN;
- Lưu: VT, KH (2b).

Vũ Huy Hoàng